Authorized by — Lizenz — Izdošanas atļauja: ICD-OMBG :: Atbildīgais redaktors — Editor in-Chief: Kārlis Rabācs, vietnieks: Aleksandrs Liepa, redakcijas sekretārs: Maksis Čulītis; redaktori: Andrējs Rudzis (Minchenē), Harijs Mindenbergs (Eslingenā), Arnolds Šmits (sports), Zigurds Bārda (techniskais iekārtojums)

LATVIJA

LATVIAN NEWSPAPER

Nr. 12 (19)
Piektdien, 1947. g. 14.II.
Iznāk otrdienās un piektdienās :: Izdevējs: Bavārijas apgabala latviešu komitejas uzdevumā Latviešu preses darbinieku sadarbības kopa:: Redakcija: Günzburg/D., Bürgermeister-Landmann-Pl. 7, t 92 :: Printed by Schwäb. Volksblatt, Günzburg/Don., Bürgerm.-Landmann-Pl. 7:: Metiens — Circulation: 3000

Ģenerālis Meknarnijs apstiprinājis vienošanos PAR 20.000 DP NOMETINĀŠANU BEĻĢIJĀ

ASV armijas galvenais štābs Eiropā otrdien paziņojis, ka ģen. Meknarnijs ar īpašu rakstu Beļģijas valdībai piekritis Beļģijas valdības un starptautiskās bēgļu komitejas noligumam par apm. 20.000 pašlaik Vācijā dzīvojošu pārvietotu personu un viņu ģimenes locekļu nometināšanu Beļģijā. Noliguma parakstīšanu sagaida tuvākās dienās, pēc kam plānu sāks reālizēt. Beļģija ir pirmā valsts, kas izšķīrusies par šādu akciju.

Atbildība par pārvietošanas programmas izpildīšanu paliek ASV armijai. Tā izmeklēs pārvietojamās personas, tās pārbaudīs un rūpēsies par transportu uz Beļģiju. Uzturu transporta laikā gādās Beļģijas valdība.

Pārvietotās personas Beļģijā visvairāk nodarbinās raktuvēs. Saskaņā ar līgumu ar beļgu kalnraktuvju federāciju tām nodrošināts darbs vismaz diviem gadiem, pēc šī termiņa notecēšanas darba attiecības varēs uz strādnieku vēlēšanos pagarināt. Arī pēc līguma notecēšanas ieceļotāji drīkstēs palikt Beļģijā, bet tiem atļaus arī atgriezties dzimtenē vai izceļot uz kādu citu valsti. Precētiem strādniekiem atļauts pēc trīs mēnešu nostrādāšanas vest uz Beļģiju savas ģimenes. Beļģijas valdība garantē ieceļotājiem tās pašas iespējas un tādus pašus dzīves apstākļus kā beļģu strādniekiem. Dos iespēju iegūt arī Beļģijas pavalstniecību.

Strādniekus, kas nestrādās apmierinoši vai piedalīsies kustībā pret Beļģijas valdību, vedīs atpakaļ uz ASV okupācijas joslu Vācijā un apmainīs pret citiem DP.

Preses konferencē Frankfurtē ģen. Meknarnijam jautāts, vai tiesa, ka ASV varētu izmantot DP kā okupācijas armijas karavīrus. Ģenerālis atbildējis: „Es nevaru šo pieprasījumu komentēt. Tas var notikt un var arī nenotikt. Mēs tikai pārbaudām iespējas."

Argentīnas ģenerālkonsulāts Londonā paskaidrojis, ka piešķirtas ieceļošanas vīzas 2000 Andersa armijas poļiem. Pavisam ieceļošanas vīzas Argentīnā pieprasījuši 5000 bijušo poļu karavīru.

Reuters ziņo, ka viens no pirmajiem jaunā Polijas seima lēmumiem varētu būt amnestijas izsludināšana visām personām, kas pagrīdes organizācijās pretojušās Polijas valdībai. To attiecināšot uz visiem, kas iekļuvuši pretestības organizācijās savas neapzinības dēļ. Reuters piebilst, ka šo amnestiju gaidot visi poļi, jo esot maz ģimeņu, kam kāds piederīgais nebūtu cietumā.

Angļu militārā valdība, kā ziņo DENA no Hamburgas, paziņojusi, ka drīzumā izdos jaunus noteikumus par civilpersonu izceļošanu no angļu joslas uz ārzemēm. Izceļošanas iespējas praktisko grūtību dēļ joprojām esot visai niecīgas, bet militārā valdība gribot pēc iespējas drīz atcelt ierobežojumus visiem cittautiešiem, kamēr ierobežojumus vāciešiem pagaidām nevarēšot mīkstināt.

DENA, NYHT

ČERČILS PRASA nekavēties ar DP IELAIŠANU ANGLIJĀ

Vētrainās debatēs, ko pirmdien un otrdien Anglijas apakšnamā izraisījuši neredzēti asā kurināmā krize un strādnieku valdības drastiskie rīkojumi par elektriskās strāvas taupīšanu, opozicijas vadītājs Vinstons Čerčils ļoti asi uzbrucis valdībai un paziņojis, ka opozicija nevar pieņemt degvielu ministra Šinvela paskaidrojumus par krizes iemesliem. Čerčils, starp citu, teica, ka viņš, būdams valdības priekšgalā šais apstākļos, jau sen būtu aizsūtījis 180.000 poļu kā okupācijas karaspēku uz Vāciju, lai tikpat daudz angļu strādnieku varētu atsaukt mājās pie darba. Jau sen vajadzējis paņemt 15.000 līdz 20.000 DP no nometnēm Rietumvācijā un iekļaut tos darba procesā Anglijā. Ja valdība šai ziņā vēl turpināšot vilcināties, tad Francija un Beļģija nokrējošot sev labākos no šiem spēkiem.

Atbildot Čerčilam, angļu kalnraču arodbiedrības ģenerālsekretārs komūnists Horners izteicies, ka kalnrači atbalstot tagadējo valdību. Ārzemju strādnieku iesaistīšanu raktuvju darbos arodbiedrība varētu atzīt tikai kā pārejošu izlīdzēšanos.

Degvielu krize, kuras dziļākais pamats ir darba roku trūkums raktuvēs, Anglijā kļuvusi tik asa, ka kopš pirmdienas visā Anglijā pārtraukta elektriskās strāvas pievadīšana ļoti daudzām fabrikām un arī privātam patēriņam. Londonas birojos un pat parlamentā strādā svecu gaismā. Radio nemitīgi dod namamātēm padomus kā iztikt bez oglēm un bez elektrības, pārtraukta satiksme uz vairākām Londonas pazemes dzelzceļa līnijām. Viesnīcas apgaismo ar vējlukturiem. Līdz ierobežojumu atcelšanai bez darba paliks vismaz 5 miljoni angļu. Laikraksti kopš trešdienas iznāk tikai kara laika apmēros, un daudzi neiznāk nemaz.

Krizi vēl pastiprinājuši negaidīti sniegputeņi, kas pārtraukuši satiksmi Anglijas ziemeļos un ziemeļaustrumos. Dzelzceļa līniju atbrīvošanai laisti darbā par armijas liesmumetēji. Citās vietās ogļu transportiem izmanto armijas traktorus.

Premjērs Etlijs un degvielu ministrs Šinvels taisnojušies parlamentā un radio runās, ka ogļu trūkumā nav vaiņojama valdība, bet tas radies tāpēc, ka jau kopš 1940. gada raktuvēm trūkstot strādnieku. Daudzi iesaukti kara dienestā, bet pēc tam nav gribējuši raktuvēs atgriezties. Angļu prese tomēr gandrīz vienprātīgi pārmet Šinvelam, ka viņa drastiskie rīkojumi bijuši pārsteidzīgi un nav pietiekami apsvērti. Daudzi laikraksti paredz, ka šie apstākļi var radīt pat valdības krizi.

DENA

Likumu par cilvēku tiesībām izstrādās līdz jūnijam

UN cilvēku tiesību komisijas priekšsēdētāja Elionora Ruzvelte paskaidrojusi, ka pirmajā divu nedēļu ilgajā sesijā šī komisija guvusi divus svarīgus panākumus — „iekustināta mašinērija," lai pieņemtu amerikāņu priekšlikumu par starptautiska likuma izdošanu cilvēka tiesību nodrošināšanai, un pieņemts amerikāņu priekšlikums, lai UN saimniecības un sociālā padome izvēl apakškomisiju preses un informācijas brīvības nodrošināšanai.

INS ziņo, ka cilvēku tiesību komisija izraudzījusi apakškomisiju, kam līdz jūnijam jāizstrādā projekts minētam starptautiskam likumam par cilvēka tiesībām.

Debatēs par cilvēka tiesībām, kas notika sesijas laikā, padomju pārstāvis Tjepļakovs protestēja pret dažām tiesībām, ko grib šai likumā iekļaut. Dažas no tām, pēc viņa domām, pārāk plašas, bet citas atkal tādas, kas nesaskan ar starptautiskām tiesībām. Reuters ziņo, ka visas tiesības, pret kurām Tjepļakovam bijuši iebildumi, varētu ietilpināt „brīvību" kategorijā. Indiešu delegāts pēc tam no savas puses ieteicis pievienot šīm brīvībām vēl vienu, — proti, politisko brīvību.

DENA

KAS IR Amerikāņu pilsoņu komiteja DP jautājumam?

Vienā no pēdējiem numuriem ziņojām, ka ASV nodibinājusies Amerikāņu pilsoņu komiteja DP jautājumam. Tās prezidents ir Irls Herisons, viņa vietnieki Eleonora Ruzvelte un bij. UNRRAs ģenerāldirektors Lēmans, kas tagad ir Ņujorkas pilsētas galva. Komitejā darbojas daudz citu prominentu amerikāņu.

UNRRAs 1061. vienības direktora vietniece Lidija Faite (Lidie Fite), nesen atgriezusies no atvaļinājuma, ko pavadīja Savienotās Valstīs, mums izteicās, ka viņai tur bijusi saruna ar Mr. Herisonu. Komitejas mērķis, kā jau ziņojām, ir palīdzēt DP no Eiropas izceļot uz ASV. Komiteja tāpēc grib iespaidot kongresu, lai tas pieņemtu likumu, kas atļautu DP izmantot neizlietotās imigrācijas kvotes. Kā zināms, arī prezidents Trumens pieprasījis kongresam, lai tas atļauj pārvietotām personām ieceļot uz neizmantotu kvošu rēķina, bet amerikāņu laikraksti savos komentāros arī jau pateikuši, ka šim priekšlikumam kongresā liela piekrišana nav sagaidāma. Amerikāņu pilsoņu komiteja grib veicināt likumu, kas vai nu atļautu DP ieceļošanu pēc pašlaik neizmantotām citu tautu kvotēm, kā, piemēram, lielo britu kvotu, vai arī atļautu DP ieceļot pēc kvotēm, kas nav izmantotas kara gados.

Mr. Herisons ļoti interesējies par ziņām un informāciju par DP dzīvi UNRRAs nometnēs Vācijā. Viņš izteicies, ka būtu vairāk cerību palīdzēt šiem cilvēkiem, ja izdotos izkārtot to nometināšanu mazāk kultivētos ASV apgabalos, kā Misisipi ielejā vai Aļaskā, tāpēc ka lielās pilsētas un apgabali ap tām austrumu piekrastē jau ļoti pārpildītas ar amerikāņiem pašiem.

Kādas ir vispārējās amerikāņu domas par DP?

Minētās komitejas pastāvēšana pati par sevi liecina, ka ir zināmas aprindas, kas par mūsu nākotni norūpējušās. Caurmēra amerikānim lielas simpatijas pret ļaudīm, kas atrauti savai zemei, bet zināt viņš par tiem nezina gandrīz nekā.

—pa

Nemierā ar miera līgumiem

GANDRĪZ VISI IEDZĪVOTĀJI GRIB ATSTĀT POLU

Polā noslepkavots angļu 13. kājnieku brigādes komandieris ģenerālis Vintons. Oficiālā ziņojumā teikts, ka viņu nošāvusi kāda sieviete, tai laikā, kad ģenerālis inspicējis angļu virspavēlniecības štāba sardzi. Sieviete tūlīt apcietināta. Atentāts noticis tai pašā dienā, kad Parīzē parakstīts miera līgums, kas nodod līdzšinējo Italijas pilsētu Polu Dienvidslavijai. Tai pašā dienā arī Romā pie Dienvidslavijas sūtniecības notikušas demonstrācijas un sadursmes, kurās viena persona nogalināta un vairākas ievainotas.

Šķiet, ka šis nebūs pēdējās sadursmes, ko izraisīs 10. janvārī Parīzē parakstītie miera līgumi ar Vācijas vasaļvalstīm. „Times" par šo līgumu parakstīšanu, starp citu, raksta, ka vienīgi Somija ir ar mieru atzīt miera līgumu par galīgu. Nemaz nerunājot par Italiju un Dienvidslaviju, arī Ungārijai, Rumānijai un Bulgārijai esot iebildumi un tās pāri visām lietām ieinteresētas, lai nokārto vēl neatrisināto Donavas kuģniecības jautājumu.

Vislielākie iebildumi ir Italijai un Dienvidslavijai. Abas šīs valstis uzskata Triestas pārvēršanu par starptautisku ostu par netaisnību. Abu valstu pārstāvji gan parakstījuši miera līgumus, bet jau svinīgajā parakstīšanas ceremonijā oficiāli paskaidrojuši, ka protestē pret teritoriāliem noteikumiem. Protestu iesniegusi arī viena no uzvarētājām valstīm — Grieķija. „Times" jau minētā rakstā tomēr saka: „Ne pretestība Romā, ne uzpūtīgā valoda, kas skan Belgradē, nevarēs grozīt Triestas statūta noteikumus, kas izveidoti tik ilgās sarunās. Galu galā jāatzīst, ka šis statūts rada pamatu draudzīgu attiecību izveidošanai, kas nestu svētību abām valstīm."

Pagaidām visvairāk „svētības" pieredz bijušās Musolini zemūdeņu bazes Polas iedzīvotāji. No 33.000 šīs pilsētas iedzīvotāju 27.000 paziņojuši, ka negrib pakļauties Tito režīmam un izceļos uz Italiju. Italijas valdība lielā steigā sagatavo šo tūkstošu evakuēšanu un lūgusi, lai arī amerikāņi un angļi palīdz lielo darbu veikt.

„Daily Mail" līdzstrādnieks, kas pats apmeklējis Polu, ziņo, ka no 33.000 iedzīvotājiem apm. 30.000 esot itaļi. Pilsēta kara laikā stipri sagrauta, bet jau vairākus mēnešus praktiski slēgti arī visi veikali, tā ka to var nosaukt par jaunāko „spoku pilsētu" Eiropā. Uz sienām redzami daudzi uzraksti: „Lai dzīvo Tito un Staļins" (nekad ne otrādā kārtībā) un „Mēs negribam kļūt angļu un amerikāņu imperiālistu kolonija." Korespondents Polā saticis divus jaunus itaļus, kas kara laikā cīnījušies pret fašistiem dienvidslavu partizānu pusē. Tie abi bijuši komūnisti, bet tagad paskaidrojuši, ka pēc iepazīšanās ar Tito metodēm uzskatus mainījuši.

Polu atstāt grib visi pilsētas garīdznieki, kas arī jau saņēmuši Vatikāna atļauju. No 750 tirgotājiem palikt grib 60, no 90 lieltirgotājiem — četri. Polā paliks tikai septiņi maiznieki, bet nepaliks neviens aptiekārs vai drogists.

DENA, DM.

„Bazes sagatavošana Maskavas sarunām"

PSRS NEGRIB RUNĀT PAR PARĀDA UN KUĢU ATDOŠANU ASV

„Daily Mail" ziņo, ka vairāk kā 200 vācu rūpniecības uzņēmumi padomju okupācijas joslā pakļauti krievu kontrolei, pārvēršot tos par tīrām krievu vai arī jauktām krievu-vācu akciju sabiedrībām. Tīrām krievu sabiedrībām nodoti lieli ķīmiski uzņēmumi un mechaniskas fabrikas, kā arī Meisenes porcelāna fabrika. Jaukta krievu un vācu sabiedrība ir kāds liels transporta uzņēmums ar 10 milj. marku kapitālu un naftas kombināts ar 20 milj. marku kapitālu.

Laikraksts tālāk aizrāda, ka krievi Potsdamas noligumā pieprasījuši sev tiesības nodrošināt reparācijas, apķīlājot vācu rūpniecības uzņēmumus. Tas laiks, kad krievi nomontējuši un aizveduši reparācijām vācu mašinas, tomēr jau sen esot beidzies un tā vietā tagad krievi sākuši uz reparāciju rēķina ņemt gatavus ražojumus, kas pagatavoti pašā Vācijā. Tieša krievu piedalīšanās vācu uzņēmumu apsaimniekošanā tomēr esot jauns solis. „Daily Mail" pielaiž varbūtību, ka jauno rīcību varētu izskaidrot ar to, ka krievi jau iepriekš grib nodrošināties un sagatavoties Maskavas konferencei martā, kur viens no svarīgākiem jautājumiem būs Vācijas saimnieciska apvienošana.

Pēc AP ziņām, angļu pārstāvji kontrolkomisijā Berlīnē izteikuši domu, ka atkārtotie krievu pārmetumi angļu un amerikāņu okupācijas politikai Vācijā esot „bazes sagatavošana Maskavas sarunām." Dažas angļu aprindas iztulkojot Maskavas pārmetumus joslu saimnieciskai apvienošanai, denacifikācijas un reparāciju politikai tādējādi, ka „krievi gatavojas Maskavas konferencē uzturēt tik pat stingru pretestības fronti kā iepriekšējās apspriedēs." Tas varētu ļoti apgrūtināt Vācijas likteņa izlemšanu. Krievi, pēc šo aprindu domām, gribot panākt, lai konferences neveiksmes gadījumā tie varētu teikt vāciešiem: „Mūsu rokas ir tīras — vainīgi ir otri!" un tādējādi iegūt vāciešu simpatijas.

Interesantu ainu no kontrolpadomes apspriedēm Berlīnē sniedz „Newsweek." Kad novembrī kļuva zināms, ka krievi aizved no savas joslas vācu rūpniecības speciālistus, amerikāņi un angļi iesnieguši ļoti asus protestus. Vētrainā kontrolpadomes sēdē citkārt laipnais un mierīgais ģenerālis Kleijs protestējis pret krievu rīcību un nolasījis attiecīgus pantus no Nirnbergas militārā tribunāla lēmumiem, kur bārgi nosodīta civīlu iedzīvotāju deportācija no ienaidnieka zemēm. Viņš nolasījis arī daļu no padomju virsprokurora Rudenko runas, kur tas nosaucis deportācijas par „viszemiskāko nacistu noziegumu." Padomju pārstāvis kontrolpadomē ģenerālpulkvedis Kurošķins pēc tam savukārt nolasījis izvilkumu no Sabiedroto kontrolpadomes proklamācijas Nr. 2, ko 1945. g. vasarā parakstījuši visi sabiedrotie. Proklamācijas 6. pantā teikts: „Vācu pārvaldei sabiedroto labā jāizdara tādi atjaunošanas, gandarīšanas, izlabošanas un palīdzības darbi, kādus pieprasīs sabiedroto pārstāvji. Šim nolūkam vācu pārvaldei jādod vai jāsagādā īpašumi, kapitāli, tiesības, atļaujas, kas nepieciešamas darbu veikšanai gan Vācijā, gan citur, tai jāgādā par transportu, mašinām un rīkiem, par strādniekiem, speciālistiem un citiem pakalpojumiem, kas nodarbināmi Vācijā vai citur pēc sabiedroto pārstāvju norādījumiem."

„Newsweek" raksta, ka rietumu pārstāvji sēdē bijuši vairāk nekā pārsteigti. Tie aizsūtījuši ziņnešus pēc saviem minētās proklamācijas eksemplāriem un pārliecinājušies, ka minētais pants tiešām atrodas proklamācijā, ko parakstījuši sabiedroto virspavēlnieki Žukovs, Ķēniga, Montgomerijs un Eizenhauers. Krievi, tātad, formāli bija rīkojušies nepareizi tikai par tik, ka tie nebija pieprasījuši vajadzīgos speciālistus no vācu darba pārvaldēm.

„New York Herald Tribune" ziņo, ka Padomju Savienība gatavojas ļoti lielā mērā paplašināt savu konsulātu tīklu Balkānu valstīs, no kurām pēc miera līgumu parakstīšanas jāizvāc viss sabiedroto karaspēks. Austrijā, Ungārijā, Rumānijā un Bulgārijā iekārtos konsulātus tādās pilsētās, kur nevienai valstij vēl konsulāti nav bijuši. Austrijā padomju „politiskie štābi" jau tagad esot trīs reiz lielāki kā citām valstīm, Balkānu valstīs tie vēl lielāki. Gandrīz visus darbiniekus no šiem štābiem tagad ierindošot konsulātos. Rietumu valstis izskaidro šo plānu kā padomju manevru, lai nodrošinātu savu iespaidu.

ASV ārlietu ministra vietnieks Klaitons paskaidrojis, ka Padomju Savienībai jau iesniegti trīs pieprasījumi uzsākt sarunas par to, kā Krievija kārtos kara laika aizdevumu atdošanu amerikāņiem. Maskava nav uz tiem atbildējusi. Tāpat ASV vēstnieks pieprasījis, lai krievi atdod 95 kuģus, ko ASV tiem kara laikā aizdevušas, vai arī lai Padomju Savienība šos kuģus atpērk. Arī uz šo pieprasījumu nav saņemta atbilde. UP ziņo, ka Padomju Savienība ASV parādā 11.000.000.000 dolaru. Uz diviem pieminētājiem amerikāņu pieprasījumiem Maskava neoficiāli esot atbildējusi, ka nevarot sākt sarunas, jo diplomātu apspriedēm Parīzē un pēc tam Ņujorkā esot vajadzīgi tik daudzi speciālisti, ka Krievijai trūkstot piemērotu vīru. UP domā, ka sarunas ar krieviem būšot grūtas, kaut arī Krievija grib iegūt jaunu aizdevumu vairāk tūkstošu miljonu dolaru apmērā un esot ieinteresēta pievienoties arī ASV ierosinātai starptautiskai tirdzniecības organizācijai.

DENA, NYHT, DM

Sastādīta Polijas valdība

DRĀMATISKA POLIJAS SŪTŅA AKREDITĒŠANĀS VAŠINGTONĀ

Polijas valdībā visus ministru portfeļus sadalījuši komūnisti un sociālisti. Ministru prezidents ir sociālists Cirnakevičs, viņa vietnieks komūnists Gomulka. — AP ziņo, ka jaunā Polijas sūtņa Viņeviča akreditēšanās Vašingtonā notikusi neparasti un drāmatiski. Pēc tam, kad jaunais sūtnis parastās diplomātiskās pieklājības frazēs izteicis cerības uz labu sadarbošanos, Trumens „atmetis diplomātiskās laipnības, pateicis sūtnim, ka Polijas valdība nav izpildījusi solījumu rīkot brīvas vēlēšanas." Pēc tam tomēr Trumens sūtņa pilnvaras akceptējis.

LATVIJA
LATVIJAS KRIEVIJAI
Nr. 12 (19) 1947. g. 14. februārī

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas.

KOPĪGI LIKTEŅI — KOPĪGI CEĻI.

1918. gads ir Baltijas tautu — lietuviešu, igauņu un latviešu brīvības, patstāvības un suverēnitātes atgūšanas gads. 16. februārī lietuvieši, 24. februārī igauņi un 18. novembrī latvieši pasaulei pateica, ka viņi grib dzīvot brīvu tautu dzīvi un veidot savas demokratiskās valstis. Pēc tam šo tautu dēli varonīgās cīņās atbrīvoja savas zemes no ienaidniekiem, un Baltijas tautas varēja sākt savu valstu jaunuzbūvi. No gruvešiem un drupām pacēlās trīs jaunās valstis.

Latvijas valsts laikā mūsu abu kaimiņu tautu svētkos mēs ik gadus pulcējāmies savā zemē svinīgas aktos, koncertos, priekšlasījumos un mākslas skatēs, lai tādi apliecinātu un izteiktu savstarpēju draudzību. Pie mums viesojās lietuviešu un igauņu mākslinieki, rakstnieki un zinātnieki. Mēs savukārt viesojāmies pie viņiem. Tā mūsu draudzīgā sadarbība gadu no gada auga. Tuvināšanās biedrības gādāja par šo draudzības saišu pastiprināšanu, padziļināšanu. Mūs visus vienoja atziņa, ka trim Baltijas tautām ejams tikai viens — kopējs ceļš.

Arī šobrīd, kad visi esam tālu no savu zemju krastiem, kad kopīgi mīnam smago trimdinieku soli, mēs jūtam, ka likteņa bargā nežēlastība apstiprinājusi mūsu kopības apziņu. Un ja mēs, latvieši, ceram un ticam, ka reiz atkal būsim savā dzimtenē un atjaunosim savu valsti, kultūru un saimniecību, tad tikpat stipri mēs ticam, ka tas pats notiks ar Lietuvu un Igauniju.

Ar patiesu prieku mēs atceramies Lietuvas un Igaunijas dzīves sniegumus neatkarības laikā un kopā skumstam par mūsu kopējo, nežēlīgo likteni. Bet mēs arī ticam mūsu kopējās taisnības uzvarai. Mēs ticam Baltijas tautu izturībai, ticam, ka mūsu atdzimšana jau paša likteņa un vēstures apzīmogota ar kopības zīmi.

Kopīgā vēsturiskā likteņa traģēdijā mēs esam mācījušies, ka varam pastāvēt visi vai arī neviens. Ka Baltijas krastos brīvi var plīvot triju draudzīgu tautu karogi, vai arī tie neplīvos neviens. Lai šī apziņa par mūsu triju tautu negrozāmu kopību, par kopējām vēl ciešākām gaitām nākotnē kļūst aizvien dziļāka un spēcīgāka, tad tā būs arī pamats mūsu kopējām nākotnes cerībām.

Dievs lai svētī mūsu gaitas, Dievs lai svētī mūsu tautas un dod tām spēku izturēt visus pārbaudījumus līdz galam, lai tad piedzīvotu to brīdi, kad atkal kā brīvi cilvēki katrs savā zemē un visi kopā varētu pateikties Visuvarenajam par dzimtenes sauli, dzimtenes labklājību un miera draudzīgumu.

Nometņu dzīve

Prof. Ed. Dunsdorfa vadībā rīkotā izstāde „Latvija skaitļos un attēlos" no Ziemeļvācijas pārcelta uz amerikāņu joslu un vispirms būs skatāma Franku novada latviešu nometnēs.

Grēvenes latviešu nometnes padome atzinusi, ka nometnes klausu kārtībā veicāmiem darbiem piesaistāmi visi strādātspējīgie nometnes iemītnieki. Tie, kas nodarbināti kādā citā pastāvīgā darbā un klausu kārtības darbus nevar veikt, var savas saistības segt ar iemaksu RM 5.— mēnesī, no kā sastādīsies fonds klausu kārtībā veiktā darba atalgošanai.

Brāļu biedrības savienības pārstāvji piedāvājuši Baltiešu centrālajai pārstāvībai pārņemt savā aizgādībā 60 mazgadīgus baltiešu bāriņus audzināšanai Paragvajā. Piedāvājums noraidīts un organizācija tagad uz Paragvaju pārvedīs vācu bērnus, bet par to 6 pavadoņiem tomēr vēlas baltiešus. Pavadoņiem Paragvajā jānodzīvo viens gads, nekādu atalgojumu viņi nesaņems, tikai uzturu un apgādi un pēc gada tie varēs izvēlēties — vai nu braukt atpakaļ vai palikt Paragvajā. No latviešu nometnes Ķīlē vien par pavadoņiem pieteikušies 14 tautieši.

Ansbachas latviešu nometnes drāmas kopa apm. gada laikā rež. E. Leimaņa vadībā nometnes iemītniekiem sniegusi 25 izrādes.

Straumēnu nometnes iemītnieku lielākā daļa Hallendorfā iesaistījusies dažādos darbos, tomēr raiti rit nodarbības dažādajos kursos, kur mācības notiek vakaros. Stipri kursu darbību traucēja aukstais laiks, jo nebija malkas telpu apsildīšanai. Tad kursu mācības notika ambulancē. Rosīgi nometnē darbojas arī daiļamatnieku darbnīca.

Vērojumi skolu darbā

Dziļa ideālisma un pienākuma apziņas vadīti, latviešu skolotāji svešniecībā uzcēluši apbrīnojamas vērtu un šādos apstākļos nekad neredzētu izglītības celtni. Augstskolas, ap 45 ģimnazijas, 125 tautskolas, 50 bērnudārzi, lauksaimniecības vidusskola, dārzkopības, mežsaimniecības, jūrskola, arodskolas, tautas augstskolas un neskaitāmi dažāda veida valodu un praktisko arodu kursi ir šīs celtnes ārējie balsti. Saturu un latviešu garu šai celtnei dod ap 1300 skolotāju, kas tur strādā un zina, cik pūļu un uzupurēšanās šī celtne ir prasījusi no darītājiem, lidz tā varēja pacelties tāda, ko tagad varam vērtēt un kritizēt.

Grūts un atbildīgs bija skolotāju darbs normālos laikos dzimtenē. Daudz, daudz grūtāks un atbildīgāks tas ir tagad trimdas apstākļos. Nereti skolotājiem un skolniekiem pašiem jārada klases inventārs, mācības līdzekļi, jāsagādā grāmatas. Nometnēs ap skolu rit dzīve, kur visiem labiem pasākumiem ar skaļumu laužas cauri arī sadzīves ēnas puses. Skolēni redz, ka audzinātāju vārdi par ideāliem, centieniem un dzīves mērķiem ne vienmēr rod atbalstu apkārtējā vidē. Skolas, skautu un gaidu organizācijas gan mēģina radīt labākus apstākļus jaunatnes centieniem, bet ne vienmēr un visur tas izdodas. Trūkst vēl saskaņotības skolas un jaunatnes organizāciju darbā. Nesaskaņoti ar skolu vēl ir organizāciju darba plāni un disciplīnas prasības. Apsveicams latviešu skautu priekšnieka nesenais norādījums skautu vadītājiem, ka skautu darbs nāk tikai aiz skolas darba kā tā papildinātājs. No šī pamatojuma arī izriet, ka skolai un skolotājiem jābūt autoritātēm jaunatnes audzināšanā un pilnīgiem noteicējiem par skolēnu laika iedalījumu. Skolu mācību laikā organizācijām sava darbība jāierobežo tajā laikā, ko skola var atļaut, lai neciestu skolas darbs, bērni nepārpūlētos un netiktu pilnīgi atrauti ģimenēm. Turpretī brīvlaikos jaunatnes brīvais laiks pilnīgi pieder organizācijai, kad tās savas nodarbības var pastiprināt.

Pārpraturnus audzināšanas saskaņošanā rada arī jaunie skolotāji un jaunatnes organizāciju vadītāji. Dažuviet skolas nevajadzīgi pieblīvētas ar dažādiem speciālistiem sevišķu priekšmetu mācīšanai, bez kuriem tautskolas var pilnīgi iztikt. Šie speciālisti nereti atstāj novārtā skolēnu audzināšanu un disciplīnu. Skolās pavīd skolotāja „zelta vidus ceļa gājēja" tips, kas domā, ka viņa pienākums pret skolu un skolēniem izbeidzas, atstājot klasi. Neizkopts un gandrīz novārtā atstāts ir klases audzinātāja pienākums, kam šeit svešumā, nometņu dzīves apstākļos, ārkārtīgi liela nozīme. Klašu audzinātāji izpilda tikai techniskās formalitātes, bet neinteresējas par skolēnu mājas apstākļiem, neaprunājās ar bērnu vecākiem un nerīko audzināšanas stundas, lai draudzīgās pārrunās skolēnus iepazītu un rastu īstu sirsnīgu tuvību un vaļsirdību no bērnu puses.

Lielas grūtības skolotājiem rada darbs apvienotās klasēs. Sekmīgs darbs tādās klasēs ir grūts jau piedzīvojušiem skolotājiem, turpretī jaunie iesācēji nonāk gandrīz izmisumā. Vēl arvien grēko arī ar to, ka skolotāji iet klasē, nepārdomājuši stundā mācāmo vielu, nesastāda un nelieto vielas konspektus.

Skolēnu sekmes mācību priekšmetos, pēc pašu skolotāju vērtējuma, dažās skolās neapmierina. Zināšanām nav viengabalainības, jo darbā ir bijuši traucējumi. Lielā stelgā konspektivi izņemta programmas viela nav nostiprināta, jo nav bijis laiks atkārtojumiem. Vienā otrā skolā jau vērojams, ceviļķi vidējās klasēs, ka skolēnu vecums — garīgais nobriedums neatbilst mācāmai vielai, kas radies ar pārāk vieglu pārcelšanu no klases uz klasi, nerēķinoties ar skolēnu vecumu. Šie eksperimenti ir ļoti bīstami un var sabojāt skolēnu interesi un centību mācībās. Tāpēc mūsu trimdas skolu vadībai vēl reizi būtu pārbaudāms un apsverams — vai šinī pavasarī vispār būtu vēlams uzsākt jaunu mācības gadu ar nolūku to savukārt atkal pabeigt rudenī. Šāds temps nemaz nav vajadzīgs, jo aizvadītos mācības gados visās skolās kara apstākļu dēļ nokavētais gads ir atgūts. Bez tam jaunā mācības gada programmu līdz nākošam rudenim pašreizējos apstākļos nebūs iespējams veikt, jo slikto dzīves apstākļu un sliktā uztura dēļ skolēnos vērojamas paguruma pazīmes.

Domāju, ka vēlamāk būtu tautskolās šo pavasari jaunu mācības gadu neuzsākt, bet sastādīt ar samazinātu stundu skaitu īpašu, jau iznemtās mācības vielas atkārtošanas un nostiprināšanas programmu pavasara un vasaras mēnešiem. Šo programmu sastādot, jāvadās no skolēniem nepieciešamās atpūtas un veselības stāvokļa. Sevišķa vērība veltāma fiziskai audzināšanai (sporta rotaļām un sacensībām), ekskursijām un jaunatnes literatūrai, lai nodarbības un mācības varētu noritēt lielāko tiesu brīvā dabā. Šinī darbā ļoti vēlams iesaistīt arī jaunatnes organizācijas un to vadītājus, lai, tiešā kopējā darbā strādājot, visiem rastos atziņa, ka mums ir tikai viens mērķis — kopēji centieni padarīt mūsu skolas un jaunatnes organizācijas par svētnīcām, kur dominētu viss labais, cēlais un kur skolēni gūtu gara atspirdzinājumu un zināšanas.

Teodors Silis.

Latvijas sūtniecības Vašingtonā paziņojums

„Nedēļas Apskats" sniedz Latvijas sūtniecības paziņojumu Vašingtonā, ka sūtniecības rīcībā nav nekādu līdzekļu, ar ko atbalstīt visāda veida pasākumus trimdā. Sūtniecībai nav arī tiesību izsniegt galvojumus vai vīzas trimdiniekiem un līdzekļu, ar ko viņiem segt ceļa izdevumus vai materiāli atbalstīt tos, ierodoties ASV. Pasta noteikumi neatļauj sūtīt bēgļiem uz Vāciju nekādus dokumentus, pat ne avīzes vai citus iespieddarbus. Latvijas valsts nauda joprojām ir bloķēta un sūtniecībai šogad nav izdevies atbrīvot nekādus līdzekļus bēgļu atbalstam, pat ne medicīniskām vajadzībām, arī ar Starptautiskā Sarkanā Krusta vidutājību nē.

STARPTAUTISKĀS UNIVERSITĀTES BAVĀRIJĀ NEBŪS

Kā jau ziņots, UNRRAs augstskolas telpas Minchenē nodotas Bavārijas kultūras ministrijai. Valsts padomnieks Meincolds (Meinzoldt) tagad paskaidrojis, ka 2000 UNRRAs augstskolas studentiem turpmāk ļaus studēt trīs Bavārijas vācu universitātēs un techniskā augstskolā Minchenē, bet tiem tad būs jāatbilst visām tām pašām politiskām un zinātniskām prasībām, kādām jāatbilst vācu studentiem. UNRRAs priekšlikumu, ar Bavārijas kultūras ministrijas atbalstu UNRRAs augstskolu pārvērst par starptautisku universitāti, noraidījusi kā Bavārijas kultūras ministrija, tā arī Militārā valdība.

DENA

Pirmie darba piedāvājumi vīriešiem Anglijā

Slezvigas - Holšteinas latviešu nometņu komandantu apspriedē ziņots, ka bez sieviešu darba spēka pieprasījumiem tagad no Anglijas saņemti arī pirmie ierobežotie darba piedāvājumi vīriešiem. Tie attiecas uz dažādu nozaru speciālistiem — gravieriem, atslēdzniekiem un citiem technisko arodu pratējiem. Solīts, ka līdzi varēs doties arī nodarbināto ģimenes locekļi.

Oldenburgas latviešu nometnēs UNRRAs direktors paziņojis, ka tuvākā laikā DP saņems jaunus personības dokumentus. Paziņots arī, ka līdz šo dokumentu izsniegšanai nedrīkst notikt ne kollektīva, ne individuāla nometņu iemītnieku pārvietošana.

E. R.

Darba noteikumi sievietēm Anglijā

Sievietes, kas iesaistās darbā plaušu ārstniecības iestādēs vai slimnīcās Anglijā, atalgojuma un darba noteikumu ziņā pielīdzinātas angļu darba spēkam šinīs nozarēs. Par 48 stundu darba nedēļu saņem ne mazāk kā 41 šiliņu un brīvu dzīvokli un uzturu 23 šiliņu kopvērtībā nedēļā. Pēc ierašanās Anglijā katra sieviete saņem vienreizēji t. s. „pieraduma naudu" — 24,5 šiliņu. Pēc 2 mēnešiem izdod 10 apģērbu kuponus un pēc katriem 3 mēnešiem gada laikā tiesība saņemt vēl 10 kuponus. Ja darbiniece slimības vai citu iemeslu dēļ nevar strādāt un tādēļ nesaņem atalgojumu, bet tikai uzturu un dzīvokli no darba vietas, tad viņa pirmos 6 mēnešus var saņemt tēriņa naudu 5 šiliņus nedēļā. Pēc 6 mēnešiem viņa var pieprasīt valsts slimnieku apdrošināšanas pabalstu. Paredzēti arī vēl citāda veida pabalsti darbiniecēm, kas slimības vai citu no viņām neatkarīgu apstākļu dēļ nevar ilgāku laiku savu dienestu pildīt. Bet darbiniecēm jāmaksā arī bezdarba apkarošanas un slimnieku apdrošināšanas nodoklis un visi citi algas atvilkumi, kādi Anglijā pastāv.

Uzturēšanās atļaujas izdod vienam gadam ar noteikumu, ka darbiniece strādās darba ministrijas norādītā slimnīcā un savu darba vietu bez ministrijas ziņas nemainīs. Ja darba vietai nav iebildumu, uzturēšanās atļauju pēc gada atjauno.

R.

KĀPĒC ARĪ FRANČI sāk interesēties par DP DARBA SPĒKU

Pagājušā numurā apskatījām Anglijas iekšējās politikas problēmu Nr. 1 — darba spēka trūkumu. Bet ir vēl otra lielvalsts Eiropā, kurai tā pati problēma vismaz tikpat akūta vai pat vēl asāka. Tā ir Francija, kurai pēc lietpratēju aprēķiniem trūkst vismaz 2 miljoni strādnieku.

Problēma nav jauna un nav nezināma. Jau pirms gada tie latviešu bēgļi, kas izceļošanu uz kādu citu zemi atzina par vēlamu sava stāvokļa atrisinājumu, daudz un bieži runāja par iespējām atrast darbu un pajumti Francijā. Pati Francija, kas šai gadā vairāk par citām sabiedrotām valstīm pārdzīvojusi iekšējas krizes un partiju cīņas, visu šo laiku ne reizi nebija izteikusi vēlēšanos meklēt darba rokas DP nometnēs. Tikai pagājušā nedēļā Francijas valdība pirmo reizi pieminējusi iespēju līgt strādniekus arī Vācijas DP nometnēs.

Francijā šodien ir 40 500 000 iedzīvotāju. 1936. g. tai bija 41.900 000. Pa kara gadiem bīstamā kārtā vēl pastrinājusies vecā Francijas nelaime — dzimstības mazināšanās. Pesimisti Francijā saka: „Mums ir vairāk zārku nekā šūpuļu." Mazā dzimušo skaita dēļ franču tauta no gada uz gadu kļuvusi „vecāka" — tai ir nesamērīgi daudz vairāk pieaugušu un vecu ļaužu nekā jauniešu. Lai iedzīvotāju vecuma samērs Francijā kļūtu tāds pats kā, piemēram, Holandē, tai Francijā vajadzētu iecelot 14 390 000 cilvēkiem, un no tiem 9 750 000 vajadzētu būt pusaudžiem un bērniem. Francijai ir tikai divi bērni uz katru vecu cilvēku, Krievijai ir septiņi.

Ja, neraugoties uz šo cilvēku trūkumu, Francija līdz šim nav labprāt runājusi par iespēju uzņemt savā zemē citu valstu bēgļus, tad šķiet, ka tas izskaidrojams, pirmkārt, ar politiskiem apsvērumiem un, otrkārt, ar cerībām, ka darba spēka jautājumu izdosies atrisināt citādā ceļā. Politisko apsvērumu pirmā plānā droši vien bijusi doma, ka, uzņemdama DP savā zemē, Francija izpelnītos Padomju Savienības nelabvēlību un pārmetumus. Klāt šķiet nākuši arī apsvērumi, kas dibinās uz vairāk vai mazāk nepatikamu pieredzi ar emigrantiem, kam Francija tik plaši atvērusi durvis pēc pirmā pasaules kara. Paši DP šķiet nav daudz darījuši, lai pārliecinātu frančus, ka mēs esam drusku citāda koka nekā krievu aristokrati, kas sabēga Francijā toreiz.

Cerības atrisināt sāpīgo darba spēka trūkumu citiem līdzekļiem Francijai bija divējādas — pirmkārt, franči cerēja iegūt daudz strādnieku no Italijas, kur pēc zaudētā kara draud bezdarbs, otrkārt, tā cerēja, ka vācu kara gūstekņi, kas jau atradās Francijā, tur paliks arī pēc oficiālās atbrīvošanas no gūsta, jo negribēs atgriezties savā sapostītajā un ceļos nospiestā dzimtenē.

Izrādījies, ka ne viena, ne otra no šīm cerībām nepiepildās. Ar Itāliju jau pagājušā gadā parakstīts līgums par strādnieku sūtīšanu uz Franciju. Vienošanās tātad panākta, bet, kā tagad pierādījies, tā laikam paliks tikai vienošanās uz papīra. Nav tā, ka pati itaļu strādnieki negribētu doties uz Franciju, bet gan Itālijas valdība, kas līgumu šādu vai tādu iemeslu dēļ parakstījusi, tomēr apsvērusi, ka tai nav izdevīgi savus strādniekus zaudēt, kaut ari tiem pašlaik vēl Itālijā darba nav. Salīgto itaļu strādnieku skaits ir visai niecīgs un nespēj Francijai neko reāli palīdzēt. Drusku lielāks, pēc „Daily Mail" ziņām, ir to strādnieku skaits, kas no Itālijas pārnāk Francijā nelegāli. Bet tie netiek tālāk par pašu pierobežu, un arī necenšas tālāk tikt, jo turpat pierobežā franču zemnieki priecīgi maksā lielas algas katram, kas tikai grib strādāt. Itaļiem, kas iecelo Francijā oficiāli, atļauts sūtīt uz māju ģimenes piemaksu un 20—40 proc. no savas algas. Tāpat kā valdība, pret izceļošanu ir arī itaļu sievietes, jo aizliet visvairāk neprecētu vīriešu, un to Itālijā, tāpat kā citās kartotājās zemēs, jau tā ir pārāk maz.

Vēl nesen franči paši noteikti cerēja, ka lielākā daļa no 700 000 vācu kara gūstekņiem, kuŗus tā nodarināja, labprātīgi paliks tur arī turpmāk. Bez tam Francija centās pēc iespējas atlikt gūstekņu atbrīvošanas laiku un tikai nesen pēc ASV un Anglijas spiediena piekrita gūstekņu atbrīvošanai vēlākais līdz šīgada oktobrim. Gauži nepatīkamu pārsteigumu frančiem sagādāja pārliecināšanās par to, ka šie vācieši tomēr gandrīz visi grib doties atpakaļ uz māju. Nobalsošana lielākās nometnēs pierādījusi, ka no ik 4000 Francijā esošiem vācu kara gūstekņiem tur grib palikt tikai 30.

Pēc tam arī kļuva zināms Francijas valdības lēmums sākt līgt strādniekus DP nometnēs Vācijā.

Kādi būs noteikumi, ko piedāvās franči DP, vēl nav zināms. Francijai par nelaimi, bet — varbūt — mums par laimi, tā izšķirusies uzņemt DP tādā brīdī, kad to pašu darīt gatavojas arī angļi, kas netiek pāri tam pašam darba roku trūkumam. Pie tam, kā raksta jau minētais „Daily Mail" abās zemēs darba roku trūkums nav īslaicīgā, ar kara postījumu atjaunošanu saistīta problēma, bet parādība, kas jāatrisina ilgam laikam. Spriežot pēc vecā likuma, ka cenu regulē pieprasījums un piedāvājums nosaka cenu, varētu gandrīz domāt, ka mūsu cena resp. noteikumi, ko mums piedāvās līdz ar to varētu kļūt izdevīgāki.

Interesanti te vēl atzīmēt, ka, pēc Ziedrijas latviešu preses ziņām, nesen ievēlētajam Francijas valsts prezidentam Oriolam apsveikšanas telegrammu nosūtījis arī bij. Latvijas ārlietu ministrs F. Cielēns, kas pazīst Oriolu no tiem laikiem, kad bija sūtnis Francijā. Cielēns saticis Oriolu vēl kara laikā un arī tad, kad Parīzē notika ārlietu ministru konference un Oriols bija 2. satversmes sapulces prezidents. Franču valstsvīrs toreiz ļoti interesējies par Baltijas valstu nākotni.

A. Liepa

VĒSTULES REDAKCIJAI

Lauksaimnieks Alfr. Ābers, Nelētingā

BEZ ILŪZIJĀM

Tālu aiz mums palikušas dzimtās sētas. Arāji brien trimdas purvu un neredz ceļa atpakaļ... Vai tā vēl ilgi ies? Kas to lai zina! Bet spēki sāk gurt un sīkt.

Ja šodienas nava un rītdienas neredz, tad spēkus un ticību saglabāt patiešām grūti. Bet mēs gribam dzīvot, mums ir tiesība dzīvot, saprāts un taisnība brēc, lai mēs dzīvotu! Un dzīvotu no sava darba! Mēs jeprojām drīkstam cerēt un gaidīt uz rītdienu, bet šodien mums jāmeklē darbs un jāsāk strādāt. Atrast darbu tanī zemē, kur pašreiz esam un kur jau šīs zemes cilvēkiem trūkst samaksāta darba, pārtikas un jumta virs galvas, nevaram cerēt. Tāpēc vienīgais, kas mums atliek, ir klausināt un meklēt darbu, pašiem spiesties iekšā tur, kur darbs ir un darba rokas vajadzīgas.

Būs laikam jāatzīstas, ka mēs paši no savas puses šinī virzienā tikpat kā nekā vai arī pavisam maz ko esam darījuši. Visu laiku ir klauvēts pie pasaules sirdsapziņas durvīm un gaidīts, ka, tām atveroties, atklāsies līdzens ceļš uz dzimteni. Šķiet arī, ir cerēts, ka mēs kā skabarga sāksim niezēt pasaules sirdsapziņā un, lai no tā neizvērstos brūce, tad šo skabargu izvilks. Izvilkt jau nu izvilks, bet es nevaru iedomāties, ka izvilkto skabargu ielikš sudraba dozē vai stikla skapī.

Manam saprātam nav arī iedomājams, ka varētu rasties zeme, kas, dodama mums patvērumu, darbu un maizi, bez tam vēl mūsu labā izdotu kādus īpašus mums labvēlīgus likumus vai garantētu kādas nacionālas privilēģijas. Man pat šķiet, ka labāk braukt darbu un patvērumu meklēt uz tādu zemi, kas pazīstama ar savu nemainīgo un nosvērti konservātīvo nostāju, ar veciem likumiem un tradicijām, kur mums speciāli nesola neko, bet iekļauj mūs vispārējā, jau pazīstamā dzīves plūdumā, nekā uz tādu svešu zemi, kurp aicina un sola visādus labumus. Pirmāk minētā zemē mēs droši zināsim, kas tur būsim, bet otrā varam uzķerties kā zivs uz makšķeres āķa. Tāpat es neticu, ka kādai zemei vajadzība ievest pagasta vecākos, prefektus, advokātus, tiesnešus, ārstus, rakstniekus, mulžu pārvaldniekus un lauksaimniekus, bet visur pirmām kārtām prasīs un meklēs sētniekus, amatniekus, dažādu techniskā arodu pratējus, mājkalpotājas, govju slaucējas, lopkopjus un laukstrādniekus. Taisni šis darba spēks mums jāsāk piedāvāt un līdztekus jāsāk apzināt tautiešus, kas būtu ar mieru šos darbus uzņemties. Priekšnoteikums, uz ko jāpastāv darba spēku piedāvājot — lai ģimenes netiktu saskaldītas. Atdot projām no sava vidus izlasītus „vieniniekus," jaunatni un pašus spēcīgākos cilvēkus vien, būtu — vienkārši izsakoties — gismaz neveikalnieciski.

Vislabprātāk, pēc manām domām, varētu strādāt Anglijā, Holandē, Beļģijā, bet var runāt arī par citām vietām plašajā Dieva pasaulē, tikai iepriekš jābūt objektīvai un patiesai informācijai. Sev un savai ģimenei es meklēju saimnieku, darbu, maizi un pajumti ārpus Vācijas! Esmu ar mieru būt par apavu spodrinātāju kādā Anglijas pilsētā, par sētnieku vai apkalpotāju, es labprāt būšu lopkopējs Holandē vai strādāšu tulpju laukos, varu art un sēt Beļģijā, līdzīgus darbus darīt citās valstīs, bet es gribu laukā no Vācijas, vaļā no brīvas žēlastības maizes!

Kad moris savu darbu padarījis...

Šim zēnam nav mēteļa, bet ziņam pietiek spēka izturēties tā, itin kā tagad būtu silts vasaras laiciņš. Noguris un novārdzis, viņš tomēr tēlo bezbēdību. Pats sīciņš, viņš tomēr dzīvi tver kā milzu kauss — tikai lieliem grābieniem. Un kaut gan viņu moka traka ēstgriba, viņam pietiek pacietības starp katrām divām viras karotēm padzīt savu stāstu uz priekšu:

„No kurienes es nāku? Prasiet labāk, kur es vēl neesmu bijis! Jau 1945. g. rudenī man tā nīkšana bija aprīņbusies līdz kaklam un — ātri domāts un vēl ātrāk darīts — Hamburgā būdams, iegriezos franču konsulātā. Tur runāšana nav nekāda garā. Vēlaties iestāties ārzemnieku leģionā? Esiet tik laipns, te būs braukšanas apliecībā uz Filingenu. Protama lieta, es braucu, un kad biju sācis, tad arī nebija iemesla apstāties. Kā ceļa stabi gar acīm pazibēja Kalē un Marseļa. Mēnesi aizkērāmies Madanā. Sasodīts! Ir jau pieredzētas apmācības, ir jau baudīta disciplīna, bet tur to labumu bija par daudz. Ar katru idiotu, kas runā par ārzemju leģiona romantiku, es gribētu bez tiesnešu klātienes aprunāties boksa ringā. Katru dienu vismaz 30 km pa kalnu kraujām. Ēdiens — pat kaķim jāšķavā, apģērbs — plukatu izstāde, totiesu pamatīga plauka jāuzskata par tādu sīkumu, kura dēļ nemēdz pat noskurināties.

Pēc Madanas, tādā pašā pirtī divus mēnešus sautējamies Aubanā. Kad tu, cilvēks, stājies ārzemju leģionā, tad tevi tur uzskata par bandītu un aiz cienības pret agrākiem nopelniem pat neprasa pēc istā vārda. Saucies kā gribi. Muļķība, šo iespēju neizmantot, vienam otram vēlāk bija smagi jānožēlo. Bet kad nu tu tur esi iekšā, tad vada seržants tavu vārdu gan vairs neaizmirst: pietiek ar sīkumu, lai tev visas dienas apmācībās uz muguras karātos 25 kg akmeņu maiss.

Šādā naudā par biļeti samaksājis, es paguvu krietni vien apceļot pasauli. Vispirms uz Maroku, tad uz Saigonu Indoķīnā. Kas par zemīti? Par nožēlošanu, no visiem tiem jaukumiem man maz kas tika, bija jāpelna maizīte, t. i., mums tur sanāca kārtīga izplūkšanās. Mums pretim stāvēja japāņi, iedzimtie un, kā runāja, tad arī kāda vācu SS vienība. Protama lieta, karojām pēc visjaunākajiem likumiem — bez mazākās žēlastības. Palmu meži, apelsīnu un citu tamlīdzīgu kartupeļu cik tīk, drausmīgi ērkšķu krūmi un nejēdzīgi niknas kaujas. Aviācija nekā neredzēja, kas tajā zaļajā ellītē notiek, un palīdzēt mums nevarēja. Iedzimto pusē bija visas priekšrocības. Atceroties viņu nakts triecienus, vēl tagad ap dūšu sametas nelāgi. Rezultātā, mūs pamatīgi izdauzīja.

Runāja, ka mūsu korpusā esot ap 300 latviešu. Varbūt, ka tā arī bija. Dažus latviešus es satiku pats personīgi. Augumā varenais Apse, ar ložmetēju klintīs nocietinājies, viens pats bija nostrādājis kādu japāņu vienību — viņu apbalvoja un paaugstināja. Arī kādu leģionāra pulku komandēja latvietis Šucs — savu kapteiņa pakāpi viņš bija ieguvis, leģionā dienot vairāk kā divdesmit gadus. Es nepārspīlēšu, tas ir vairāku mūžu vērts. Vēl atceros Alfrēda Mūrnieka vārdu. Pēc nostāstiem, arī latviešu zaudējumi šajās cīņās bijuši lieli.

Salīdzinot ar Franciju, mūsu apgāde Indoķīnā bija nesalīdzināmi labāka. Maz gan deva taukvielu, bet daudz saldumu. Es domāju, ka man tās saldās garšas pietiks visam mūžam. Sevišķi ilga gan tā karošanu neiznāca. Kādā 1946. g. augusta naktī, soļojot patrulā, manas krūtis pēkšņi sastapās ar labi tēmētu dunča smaili. Tā pavisam īsti attapos tikai slimnīcā. Bet laikam jau nav tāda launuma, kam nebūtu klāt arī kādas kripatiņas labuma. Ievainojumu ārstēšanai turienes klimats nav visai piemērots un tā no Indoķīnas nokļuvu atpakaļ Eiropā, Marseļas kazarmās. Tur bija arī latvieši, skaitā ap 40. Gan tādi, kas koloniju kara spēlīti jau bija cauri taisījuši, gan arī tādi, kam pēc turienes rīsurozīnu biezās putras vēl tikai alka.

Kādā citādi itin jaukā novembra dienā mūs apmeklēja negaidīti viesi — vesela krievu auto kolonna ar kādu pulkvedi priekšgalā. Tam bija stipri papīri. Kāda franču iestāde viņam bija rakstiski apliecinājusi, ka tādi un tādi vīri gribot doties uz dzimteni. Runa gāja par 600 vīriem — čechiem, krieviem, dienvidslaviem, latviešiem, ja nemaldos, arī par dažiem poļiem. Velti mēs apelējām, ka esam taču par franču zemi asinis lējuši. Franču komandants noplātīja rokas — viņš no tās lietas nekā nesaprotot un negribot saprast — un mēs jau sēdējām mašīnās. Brauciens bija gluži interesants, bet par to es negribu runāt.

Kopā ar Indoķīnu, tās bija man dārgs ārzemju ceļojums un es domāju, ka tagad nekaitētu kādu laiciņu padzīvot uz vietas. Man arī šķiet, ka esmu jau kļuvis tik vecs, ka būtu pēdējais laiks mēģināt beigt ģimnaziju. Kaut tik nu viss nebūtu aizmirsies!" A

DAŽOS VĀRDOS

ASV 3. armijas pienākumus pēc 15. februāra pārņems militārā policija un citas okupācijas vienības.

Padomju okupācijas josla Vācijā noslēgusi tirdzniecības līgumu ar Norvēģiju. Apmaiņīs preces par apm. 2 milj. dolaru mēnesī. Norvēģija dos zivis un dažādas rūdas, padomju josla eksportēs ķīmikālijas un mākslīgos mēslus.

Nacionalizēt visus Anglijas elektrības uzņēmumus principā nolēmis apakšnams ar 340 pret 163 balsīm.

Pirmie lielie ASV flotes manevri Klusā okeanā notiks martā. 65 kuģi ar lidmašīnām un desantiem „uzbruks" Havaju salām.

Oberammergauas reliģiskās izrādes atjaunos šovasar. Līdzšinējais ciešanu spēļu „Jēzus" gan nevarēs piedalīties, jo bijis naci, „Marija" devusies uz Garmišu, kur pārdod suvenīrus amerikāņu karavīriem, „Magdalena" aizceļojusi uz ASV, kur apprecējusies ar kādu profesoru. Visiem tiem cer atrast atvietotājus.

Nujorkā apcietināts uz ASV emigrējušais austriešu komūnists Eislers. Viņš esot pārkāpis likumu par ASV naidīgiem ārzemniekiem.

Kailām rokām leopardu pievilcis 63 g. v. Ričards Brīders, kas ir viens no bagātākajiem aitu fermeriem ne vien Dienvidāfrikā, bet visā pasaulē. Pēc cīņas viņam tomēr bijis jādodas uz Kemptaunas slimnīcu.

Vācijas ķeizara Viļuma 2. atraitne krievu okupētajā Frankfurtē pie Oderas uz ielas aplaupīta. Tai atņemts kažoks un rokas soma. Ķeizara atraitne, pēc „Daily Mail" ziņām, dzīvojot Frankfurtē kopā ar kādu ukraiņu bēgļu ģimeni.

Abas teoloģiskās augstskolas Maskavā apvienotas, kā ziņo AP, mācības spēku un piemērotu telpu trūkuma dēļ. No 200 kandidātiem, kas gribējuši apvienotā augstskolā iestāties, uzņemts simts. Līdzīgi pārkārtojumi notikuši arī Ļeņingradā.

Atomu karš var ilgt daudz gadu, paskaidrojis lidmašīnu konstruktors Severskis. Viņš paskaidrojis amerikāņu žurnālistiem, ka sagaidāma atombumbu atvairīšanas ieroču izgudrošana, kas paildzinātu atomkaru uz daudz gadiem. Atombumba nevarot grozīt arī stratēģijas pamatelementus.

Lai radītu mākslīgu lietu, virs Austrālijas pilsētas Sidnejas pacēlušās vairākas speciālas lidmašīnas un izkaisījušas mākoņos pulveri, kas, radot lielu aukstumu, tūlīt izraisīja nokrišņus.

Breslava pārdēvēta par Vroclavu, tāpat pārdēvēts arī vairums ielu, un pilsēta ieguvusi polisku izskatu. **Dancigā vairs vāciešu neesot.**

DARBA IESPĒJAS MEDICĪNAS PERSONĀLAM.

UNRRAs DP slimnīcai Gautingā vajadzīgi ārsti, māsas un slimo kopējas. Personām, kas vēlētos šai darbā saistīties, jāpieteicas UNRRAs centrālā darba birojā Minchenē, Gewürzmühlstrasse 13, 286. istabā. R.

IESPĒJAS IEMĀCĪTIES ARODU.

Bavārijas apgabala latviešu komiteja lūdz nometnes piesūtīt to personu sarakstus, kuras neprot nekādu arodu, bet vēlētos tādu iemācīties arodapmācību darbnīcās Ofenbachā pie Hanavas. Divu mēnešu ilgā apmācībā nepieciešamās arodzināšanas varēs iegūt apm. 200 personas. R.

1947. gada KALENDĀRI

Lai nu par ko, bet par kalendāru trūkumu šogad nevaram sūdzēties. To vidū starp nedaudziem vērtīgiem sava daļa ir arī tādu, par kuriem var teikt, ka tie izdoti vienīgi peļņas nolūkos.

Pie vērtīgākajiem kalendāriem jāpieskaita apgāda „Dzintarzeme" izdotais sienas kalendārs, Augsburgā izdotais kalendārs, bet it sevišķi Fišbachā izdotā un dzejnieces Zinaīdas Lazdas rediģētā Latviskā laika grāmata. Parocīgu kabatas formāta kalendāru izdevusi LSK pārvalde Eslingenā. Iepriecina arī ev. lut. baznīcas virsvaldes izdotais Bitītes kalendārs.

Mazliet citādāks iespaids rodas no Ed. Alaiņa Tēvijas kalendāra un tā pat arī Grīnblata apgāda Kabatas kalendāra, kurā dažas dzimtenes ainavas, pāris dzejas un ziņas par iedzīvotāju skaitu lielākajās pasaules pilsētās. R. Liepiņš Landsbergā izdevis Nedēļas termiņu kalendāru, un, lai nedaudzās lapas neizskatītos pārāk baltas, tad pāris no tām aizpildījis ar Minchenes vācu iestāžu adresēm. Jānis Rieksts

Herta Krauja

Lapa

Zemi, kas svešumu vied —
Minu es nedrošām kājām,
Vējā nomet lapu — un zied
Rudens pie gurušām kājām.

Lapai nu līdzīga es —
Svešumā rudens, kas skauta,
Šūpojos — vēji kur nes,
Mūžības likteņiem ļauta.

Tas, ko es nezināju

Bez šaubām es zinu, ka daudz ko nezinu, bet tas, ko es nezināju, bija zināms visiem, izņemot mani.

Es nezināju, ka Latvijas 20 neatkarības gados bija vērojama nepārtraukta latvju tautas, kultūras un saimnieciskās dzīves pagrimšana. Es nezināju, ka Latvijas fabrikas un ostas nīkuļoja, pie kam bezdarbnieku tūkstoši pārplūdināja pilsētas un laukus. Es nezināju, ka latviešu strādnieks, zemnieks un ierēdnis mira badā. Es nezināju, ka Latvijā tajā laikā nav uzcelta neviena daudz maz ievērojama celtne. Es nezināju, ka zemkopība un rūpniecība Latvijā nevarēja tikt pat pie pamatskolas izglītības. Es nezināju, ka Latvijā 1935. gadā bija 11% rakstīt un lasīt nepratēju, vecumā virs 10 gadiem.

Es nezināju, ka latviešu tauta 1940. g. 17. jūnijā sacēlās un nogāza toreizējo ienīsto fašistisko režīmu.

Tas ir tas, ko es nezināju. Tagad es to zinu. Kas tad palīdzēja man tikt pie šīm gudrībām?

Rīgas raidītājs, protams.

Drūmais.

Gandrīz vaļēta tikt par ķēniņa

Misters B. J. Penfolds, vecpuisis, inženieris un akciju sabiedrības direktors paziņojis, ka pārdod Svešnieka salu Bahamu salu grupā. Tas, kas to nopirks, kļūs ķēniņš par desmit pavalstniekiem un 400 akru lielu territoriju. 1946. gadā, kam, kā zināms, bija 365 dienas, salā 350 dienas spīdējusi saule. Tur nav nevienas mūra mājas, nav vajadzīgas arī krāsnis. Iedzimtie, kas visi runā angliski, apstrādā 100 akrus. Lopu viņiem nav. Cilvēki pārtiek no saknēm, baložiem, zivīm un — rotaļām. Ļoti izdevīga būtu zemes riekstu audzēšana. Saliniekiem ir viens šoneris un viena ostiņa. Misters Penfolds paskaidrojis, ka nopircis salu pirms 9 mēnešiem, bet pārdod to tāpēc, ka ir vecpuisis un bez tam nopircis sev citu salu. Viņš tomēr neesot sagaidījis, ka interese par salu būšot tik liela. Visu piedāvājumu reģistrēšanai viņš jau pieņēmis īpašu sekretāri.

Mēs nebrīnāmies, ka interese tik liela. Visos gadījumos, kur cilvēks var tikt par ķēniņu, interese liela. Diemžēl, no mūsu viedokļa, skaistajam piedāvājumam ir viens šķis — sala pieder pie ASV territorijas un bez tam tā maksāšot ne mazāk kā 25.000 dolaru. Par cigaretēm misters Penfolds viņu negrib pārdot.

Lp.

Kas un kur?

Ar Šekspīra Divpadsmitās nakts izrādēm Lādes latviešu nometnē nesen viesojās Mērbekas latviešu teātris. Nometnē A. Spure noorganizējis drāmas kopu, kas darbību atklāja ar K. Sidara skeču par nometņu sadzīves parādībām.

Stokholmā 12. februārī notika pirmais latviešu kamermūzikas ansāmbļa — trio koncerts. Trio piedalās J. Ozoliņš (čello) un igauņi — Zelija Uki-Aumere (vijole) un Olavs Roots (klavieres). Programmā Čaikovskis, Brāmss, Šūmanis.

Selgas apgāds Kemptenē izdevis trešā iespiedumā Jāņa Jaunsudrabiņa Aiju. Sagatavošanā arī triloģijas nākošās daļas — Atbalss un Ziema. Bez tam apgāds sola J. Grebzdes Stāstu un novelu krājumu Pazemīgā.

Oldenburgas latviešu nometnē smagi saslimis redaktors A. Vindavs. Pēdējā laikā Vindavs rediģēja nometnes ziņu biļetenu.

KAS IR „KLASISKS" ROMĀNS

Vācu romāns ir grāmata, kurā divi cilvēki no pat pirmās nodaļas mīl, bet nedabū viens otru līdz priekšpēdējai nodaļai. Franču romāns ir grāmata, kurā divi cilvēki dabū viens otru pirmajā nodaļā un pēc tam viens otru vairs negrib. Krievu romāns ir grāmata, kurā divi cilvēki viens otru nedz mīl, nedz dabū, par to sarakstītas tūkstoš četri simti piecdesmit ļoti melancholiskas lappuses. Aldaris Hakslejs („Encore")

Aināvs Eglītis

Kurmji, govis un rekordi

(3. turpinājums)

Pēc lozes pirmais brauca Ošiņš. Starts izdevās labi. Ošiņš mina pedāļus kā kosts un joņoja pa nekaltajiem akmeņiem kā deviņš. Ar lielisku finišu un sausu troksni viņš ietriecās tieši laikraksta loksnē. Noklakšķēja nagla modinātāja riteņos un mūsu pirmais rekords — izejas norma bija rokā.

Kā otrais devās uz startu Vollijs. Pavisam lēnām, taupīdamies un dziļi elpodams, viņš aizmīnās līdz Meža kapu vārtiem. Šoreiz ar startu neveicās. Cīkstonis nervozēja un pastāvīgi izbrauca mirkli pirms karoga vēziena. Signālizējām divas minūtes pārtraukumu — nervu nomierināšanai. Pēc tam jau pirmais starts izdevās nevainojami. Rūcošiem dubļu aizsargiem un džingstošu ķēdi, velosipeds necilvēcīgā ātrumā šāvās mums pretim. Taisni kā kovboju filmā — braucēja siluets palielinājās reibinošā ātrumā. Tas bija ellišķīgs drāziens. Satrakoto renneri ar mokām izdevās savaldīt tikai viņpus Aizsaules ielas un rekords bija sists par veselām septiņām sekundēm! Sviedrus rausdams un šķetinādams finiša lenti, kas bija aptinusies ap krūtīm, uzvarētājs staroja lieliskā pašapziņā.

Pārbaudījis divriteni, domīgs mīnos uz starta vietu. Es pilnīgi apzinājos sava uzdevuma smagumu. Pie velna! Ošiņš nebija nekāds vakarējais braucējs un sist viņa rezultātu nieka puskilometrī par veselām septiņām sekundēm?! Tas bija kas nedzirdēts. Tomēr, ne mirkli manī nepazibēja cita doma kā vienīgi — Vollija fantastiskais laiks jāpārspēj, lai tur vai lūst, vai plīst.

Kā pats gribas spēka un koncentrācijas iemiesojums es satvēru divriteņa ragus un gaidīju starta karoga vēzienu. Arī man, lielā satraukuma dēļ, neizdevās vairāki starti. Beidzot — es triecos savas dzīves trakākajā braucienā.

Muchamedānu un karaīmu kapsētas nošāvās man garām kā ēnas, es minu pedāļus ārprāta steigā un ar izmisuma spēkiem. Sviedri acumirklī norasināja visu miesu, krūtis sažņaudzās, acis spiedās ārā. Bet renneris dziedāja. Tas nebija rats, bet putns, bulta! Nudien, nekas pasaulē nebija lieliskāks kā mīt tik varenus pedāļus.

Ceļš, plats kā varena straume šāvās zem riteņiem atpakaļ. Trakā ātrumā tuvojās plīvojošā avīzes lapa un pār modinātāju salīkušie laika ņēmēju stāvi.

„Spied! Rekords! Rekords!" Viņi kliedza nesavtīgā sajūsmā, jo toreiz mēs par draugu panākumiem priecājāmies tikpat sirsnīgi kā par savējiem, un uzvaras skurbumā es darīju brīnumus.

Bet vai nu pārmērīgā ātruma, vai kā cita dēļ, biju mazliet novirzījies no ceļa vidus un varbūt 20, varbūt vēl mazāk metru no lentas ierauzdziju savā ceļā pašu nelabo — norūsējušu mucas stīpu, ko nesaprotamā kārtā, mērīdami un pārbaudīdami ceļu, nebijām pamanījuši un novākuši.

Es stīpu redzēju tikai simto sekundes daļu jau pašā rata priekšā; stūre nepaguva pat ietricēties manās rokās, kad stīpa jau palecās, pārcirta riepu un — stīpa, divritenis un es, saķērušies vienā murskuli, aizvirpuļojām pa galvu un kaklu.

Brīnišķīgā kārtā man izdevās pasargāt galvu no satriekšanas, citādi šī vēstule būtu palikusi neuzrakstīta. Visi pārējie ķermeņa stūri — ceļgali, elkoņi, pleci asiņoja sasisti un nobrāzti. Kā paredzēdams, biju pametis mugurā svārkus. Elkoņi un pleci izrauti ar kumosu, tomēr biezā vadmala bija aizkavējusi plašākus nobrāzumus.

Kad apdullis un stīvs es pacēlu galvu, pirmais skatiens vērsās uz lentu. Ja es būtu ar visu divriteni izripinājies pāri mērķa līnijai, varbūt manu rekordu tomēr varētu atzīt, noteikumos nekur nebija sacīts, kādā stāvoklī ejot cauri mērķim jāatrodas cīkstonim un divritenim, bet vēl trūka savu piecu vai pat sešu soļu; arī šis mierinājums man bija liegts.

Lietpratīgi, kā grāmatās mācījies, pārbaudīju stilbus un lielus, vai nav lauzti, un nobelzumus, cik tie bīstami. Sāpēja jau gauži, bet, paldies Dievam, varēja ne tikvien stāvēt, bet pat lēnām iet. Arī draugi atviegloti uzelpoja un mani priecīgi apsveica. Bet tad mūsu skati pievērsās rennerim, ko es saku rennerim, — nožēlojamai lūžņu čupiņai, kas reiz bija bijusi studenta lepnums.

Atdalījām nelaimīgo stīpu no kopējā mudžekļa un aplūkojām bijušo sacīkšu mašīnu: abi lidojošie riteņi pārvērsti astoņniekos un čauršauti dubļu aizsargiem. Izlauztie spieķi izbozušies tā, ka nezini nemaz, kur piekļerties. Priekšējā riepa ar visu zarnu divās vietās pārcirsta, limeniskā rāmja caurule pārlauzta un zvaniņš saplacināts penkokā.

Mēs ilgi klusējām. Nebija nekādas iespējas pat pusgada laikā savākt teiksmaino summu 3000 rubļu, par ko brālēns negribēja pārdot savu renneri. Labi pazīdami viens otra naudas apstākļus, klusībā aplēsām, kā, pat pārdodot visu nepieciešamo, paliekot pa trim uz viena mācības grāmatu komplekta un sevi visos iespējamos veidos dzīvus dīrādami, mēs pārredzamā laikā nevarējām savākt ne pilnus 1000 rubļus.

Ošiņam Rīgā bija daudz radu. Vienam no tiem Miera ielā piederēja neliela metinātava. Mēs aiznesām nelaimīgo ratu turp, jāteic gan, nelolodami nekādas cerības. Meistars, būdams liels zobgalis, smējās par mūsu nelaimi locīdamies. Mēs jutāmies pārāk satriekti, lai apvainotos. Mēs neslēpām viņam neko. Lāga vīrs pameta visus darbus un ķērās pie rata.

Stundas laikā es piedzīvoju vienu no lielākiem pārsteigumiem savā mūžā. No bēdīgām drupām, mūsu acu priekšā, pacēlās jauns, brinišķīgs velosipeds kā mirdzošs feniks no neglītas pelnu čupas. Teiksmainais meistars izdauzīja riteņu klingerus atkal apaļus, ar platlūpu stangām veikli izlocīja taisnus un iegrieza atpakaļ spieķus, salīmēja zarnu, salāpīja riepas un no skārda penkoka atkal izveidoja skanīgu zvaniņu.

(Turpinājums sekos)

Cilvēks grib dzīvot Eslingenā

Mārtiņš Zīverts latviešu modernajā drāmas rakstniecībā atrodas pašā priekšgalā. Viņa darbu problēmas svaigas, veidojums scēniski spraigs, forma vienreizīga, izteiksme pārdomāta un koncentrēta, dzīva, literāri nozīmīga.

Tāda ir arī Zīverta drāma Cilvēks grib dzīvot, ko par savu jaunuzvedumu izvēlējies latviešu teātris Eslingenā. Bija patiess baudījums skatīt šo izrādi. Lugas inscenētājs un Morisa lomas tēlotājs Jānis Lejiņš pilnībā izpratis Zīverta drāmas būtību, viņa tēlojums jāatzīst par vienu no labākiem sasniegumiem Lejiņa tēlu galerijā vispār. Savā lomā viņš pārliecināja no sākuma līdz beigām. Sevišķi izjusts un dinamisks tēlojums 1. cēlienā, skatā ar Morisa sievu un brāļiem un slimības postu atklājot, tāpat beigu ainā. Elzas Tauriņas Māra simpatisks, ar latvietes vienkāršo sirsnību, apdvests tēls, kaut arī vietām vēlētos dziļāku pārdzīvojumu. Morisa brāļi Žanis un Žaks — R. Birzgalis un J. Neimanis — ļoti labi maskās, viņus uzskatot vien jau bija izprotama to dabas Pols — O. Belte, sirsnīgs, naīvs un uzticīgs. Jānis Auzarājs — J. Mintiks, vietām par klusu, trūkumi dikcijā, tēlojums vietām pabāls, sevišķi, kad tas paziņo Mārai par līdzekļu izsīkšanu viņas tālākai ārstēšanai. Miss Nekerbokere — Sk. Pence, labs amerikāņu žurnālistes tips. Ārsts V. Streips nosvērts, sirsnīgs. Lulū — A. Rozīte, kazugans — J. Krasovskis un pastniece — M. Sala savas lomas veica atzīstami. Visumā tēlojumi sniedza labi sagatavotu, gludu, spraigu un emocijām bagātu izrādi. Situācijas labi pārdomātas. Inscenējums jāatzīst par vienu no labākiem šī teātra līdzšinējiem sniegumiem. Nevar nepieminēt arī prof. J. Kugas dekorācijas. Sevišķi uz tik mazas skatuves tās apbrīnošanas cienīgas. Eslingenas latviešu teātris ar Cilvēks grib dzīvot izrādēm būs mīļš un gaidīts viesis katrā latviešu nometnē. Z. Br.

Kultūras chronika

Hesenē turpmāk īpašas „lietpratēju komisijas" personām, kas to vēlēsies, pēc pārbaudes izsniegs oficiālas „mākslinieku apliecības" ar titulu „atzīts mākslinieks."

Bonnas universitātes filozofijas fakultāte piešķirusi atpakaļ Tomasam Mannam nacionālsociālistu laikā anulēto goda doktora titulu un 1939. g. izgatavoto oriģināldiplomu.

Par jauno filozofijas un mākslas virzienu eksistenciālismu runās pontifikālā kollēģija, kas sapulcēsies Vatikanā aprīlī. Pāvesta laikraksts „Observatore Romano" paskaidro, ka apspriede ilgs apmēram nedēļu. Kardināļi grib salīdzināt eksistenciālisma principus ar Akvinas Toma principiem un doktrīnām.

Vācijas krievu joslā iznākošie 28 zinātniski periodiski izdevumi atbrīvoti no priekšcenzūras. Pulkvežleitnants Tobulkins atgādinājis izdevumu redaktoriem, ka viņi nedrīkst rakstos pieļaut nekādas fašistiskas, imperiālistiskas vai militāristiskas tendences.

BALK dāvā 2 balvas izcīņai latviešu sportistiem

IEROSINĀJUMS LATVIEŠU 1947. G. LABĀKĀ SPORTISTA APBALVOŠANAI

Bavārijas apgabala latviešu komitejas, pēc komitejas locekļa A. Šteinharda ierosinājuma, dāvājusi 2 balvas mūsu sportistiem, kas izcīnāmas 1947. gadā. Viena balva veltīta 1947. g. latviešu labākai vieglatlētei Vācijā, bet otra Dienvidvācijas meistarvienībai basketbolā. Par šīm jaukajām veltēm dāvātājiem mūsu sporta saimes sirsnīgs paldies! Bez tam BALK šajās dienās izsūtījusi ierosinājumu visu 7 apgabalu latviešu komitejām un lūgusi piedalīties kopējās balvas ziedošanā 1947. g. latviešu labākam sportistam vai sportistei emigrācijā Vācijā un Austrijā. BALK līdz 20. febr. gaida pārējo apgabalu komiteju atbildi. Balva domāta apm. 2000 marku vērtībā. Tā būtu latviešu daiļamatnieku darinājums un sudraba plāksnītē atzīmētas visas apgabalu komitejas — balvas dāvinātājas. Jācer, ka ierosinājumu varēs reālizēt. Labākā sportista izraudzīšana notiktu saziņā ar Latviešu sporta un fiziskās audzināšanas padomi. BALK rosība šajā ziņā ir paraugs pārējām mūsu organizācijām emigrācijā, jo balvas domātas, lai celtu sportistu sasniegumus un propagandētu latviešu sportu svešumā.

VIRCBURGAS BASKETBOLISTES ZAUDĒ

Pēc jaunās sporta zāles iekārtošanas ļoti rosīgi kļuvuši Valkas nometnes basketbolisti. Skaists sarīkojums bija Vircburgas sportistu viesošanās. Ja domājām, ka mūsu spēcīgākā basketbola vienība sievietēm emigrācijā ir Vircburgā, tad šoreiz tas nepierādījās: Valkas sportistes pieveica viešņas 16—13 (7—7). Uzvarētāju sastāvā bija Bebre (ieguva 7 p.), Draviņa (4), Irbe (3), Klungste (2) un Ezergaile, bet Vircburgas vienībā Drava (7), Graudiņa (4), Grīviņa (2), Novicka un Āboliņa. Viesu vīriešu vienība, kas ir amerikāņu joslas meistars, ieradās ar vairākiem jauniem spēlētājiem, taču spēja pieveikt Valkas un Fišbachas sastādīto vienību 32—26 (11—13). Šķiet, ka mazliet atsaucīgāki pret viesu sasniegumiem varēja būt skatītāji. Alb. Seibelis

LS UN FAP SEKRETĀRIĀTAM JAUNA ADRESE

Latviešu sporta un fiziskās audzināšanas padomes sekretariātam tagad jauna adrese. Visi pasta un naudas sūtījumi turpmāk adresējami sekretāriāta vadītājam A. Hermanovskim: (24) Lübeck, Marlistrasse 106—7.

N. ENGALIČEVS ROMĀ

Latviešu šachists Nik. Engaličevs, kas dzimtenē bija viens no labākajiem ātrspēles pratējiem, tagad dzīvo un studē Romā. Viņš guvis teicamas sekmes arī šachā — izcīnījis Romas universitātes meistartitulu un uzvarējis Italijas nacionālajā turnīrā, kur viņam piespriesta arī godalga par vislabāk nospēlēto partiju.

VAI LIELMEISTARS V. PĒTROVS MIRIS?

Ziemeļvācijas vācu laikr. „Die Welt" š. g. 1. febr. numurā raksta: „Latviešu lielmeistars V. Petrovs miris Padomju Savienībā." Kā jau zināms, mūsu šacha lielmeistars Petrovs 1941. g. pavasarī aizbrauca uz PSRS piedalīties sacīkstēs. Drīz pēc tam sākās karš, un Petrova tālākais likteņis palika nezināms.

H. Zaļums

Iecelti basketbola vadītāji: angļu joslā A. Justs (Lībeka) un amerikāņu joslā A. Aizstrauts (Hanava).

Sākušās emigrācijas meistarsacīkstes basketbolā. Angļu joslā pirmā spēlē meistars Lībekas „Riga" uzvarēja Herenvikas nometnes vienību 60—24. Zebeliņš ieguva 20 p., Berkolds 19, Hermanovskis 16, Justs 3 un Bērziņš 2.

Zviedru sportistu triumfs bija starptautiskās slēpošanas sacīkstēs St. Moricā 50 km distancē. Visas 4 pirmās vietas izcīnīja zviedri! „Balto lentu" ieguva Anders Toernkvists, kas ceļā pavadīja 3:39,0 st., bet arī 2. v. ieguvējs Eriksons palika tikai 0,3 sek. aiz uzvarētāja.

PSRS tagad oficiāli uzņemta Starptautiskā futbola savienībā (FIFA). Tā nupat paziņojis FIFAs prezidents J. Rimē (Francija). Angļu laikr. „Daily Mail" pie šīs informācijas piebilst, ka FIFA tagad ir vienīgā pasaules organizācija, kurā sastāv kā PSRS, tā arī Franko Spānija.

Sals un sniegs nespēj atbaidīt angļu futbola mīlotājus. Ja pl. 8 rītā sāk pārdot ieejas kartes, tad jau priekš pusnakts pie kasēm ir laužu rindas! Pēdējās sacensības notika piesnigušos laukumos. Anglijas meistarībā vadībā ir „Wolwerhampton Wanderer" vienība.

Noteikta sporta lietu kārtošana emigrācijā

APSTIPRINĀTI NOTEIKUMI PAR LS UN FAP DARBĪBU

LCK apstiprinājusi noteikumus par Latviešu sporta un fiziskās audzināšanas padomes darbību. Noteikumu 1. paragrafs nosaka: „Latviešu sporta un fiziskās audzināšanas centrālā organizācija emigrācijā ir Latviešu sporta un fiziskās audzināšanas padome." Svarīgs arī 3. paragrafs: „LS un FAP ir atbildīga par savu darbību LCK." Sporta un fiziskās audzināšanas vadība un izkārtošana emigrācijā tagad skaidri un nepārprotami noteikta. Atkrīt jebkādas domstarpības par šo jautājumu.

Franču slavenais bokseris Marsels Cerdāns Parīzē uzvarēja beļģi Leonu Fouķuetu ar knock-out jau 1. gājienā un izcīnīja Eiropas meistartitulu vidējā svarā. Cerdāns tikai vēl nesen atgriezās no ASV, kur bija sekmīgā sacīkšu turnejā. Viņa nākotnes plānos ir jauns sacīkšu ceļojums uz Ameriku, lai šoreiz sacenstos ar vidējā svara pasaules meistaru Toni Zāli, kas neuzvarēts jau kopš 1941. gada. Zāli bez tam uzskata par kvalitātīvi augstvērtīgāko bokseri pasaulē. Bet arī Cerdāna slava liela. Franču prese uzsver, ka nu reiz radies īsts pēctecis Marselam Tilam, kas bija vidējā svara Eiropas čempions priekš otrā pasaules kara. Cerdānam jau 36 gadu. No līdzšinējām 95 sacensībām tas 91 uzvarējis! Kara laikā viņu sauca par „sensācionālāko bokseri sabiedroto armijā." Augšējā uzņēmumā Marselu Cerdānu redzam kopā ar viņa dzīves biedri — elegantu parīzieti.

Vācijai „pazuduši" 40.000 vagonu

Angļu laikraksta „The Manchester Guardian" speciālkorespondents rakstā par Vācijas transporta grūtībām, starp citu, norāda uz izplatītu un Vācijas saimniecībai ļoti kaitīgu parādību: preču un pasažieru vagonu „noslaukšanu" no Vācijas dzelzceļiem. Vācija kara laikā savākusi dzelzceļu ritošo materiālu vai no visām Eiropas valstīm. Šinīs valstīs neviens nesajūtot sirdsapziņas pārmetumus, ja tās tagad mēģina izlīdzināt šos zaudējumus, vienkārši aizturot ikvienu savu vagonu, kas parādās no Vācijas pāri robežām. Šī „neoficiālo reparāciju" sistēma Vācijas dzelzceļiem nodarot milzu zaudējumus un sagādājot transporta grūtības. No kara beigām līdz pag. gada septembrim vien vāciešiem „pazuduši" 30.000 dzelzceļu vagonu. Septembrī panākts zināma veida „džentlmeņu nolīgums": kas bijis — bijis, bet uz priekšu vagonus vairs „neslauks." Bet kopš septembra tomēr paspējuši pazust vēl ap 10.000 vagonu, kas ar precēm bija notransportēti uz Franciju, Vācijas krievu joslu, Čechoslovakiju, Beļģiju un citām valstīm, bet nav vairs atgriezušies ne ar, ne bez precēm. Mēģināts cīnīties pret šo parādību pēc principa: neatdosiet vagonus, nedabūsiet jaunas preces! Bet arī šis paņēmiens devis vājus rezultātus. Atliekot vienīgi apelēt pie ārzemju godīguma, nobeidz laikraksts — Bet vai Vācija šinī ziņā devusi teicamu paraugu?

METRU PLATAS SIEVIEŠU CEPURES

Parīzē demonstrējis viens no greznākiem modes namiem. Vienīgā nelaime esot tā, ka dāmas ar tādām platmalēm nevar iziet vai ieiet pa parastām durvīm.

Grāfa Čano dienas grāmata

FAŠISTISKĀS ITALIJAS ĀRLIETU MINISTRA, MUSOLINI ZNOTA GRĀFA GALEOSO ČANO DIENAS GRĀMATAS PIEZĪMES PAR KARU, DIPLOMĀTIJU UN STARPTAUTISKIEM NOTIKUMIEM NO 1939. G. 5. JANVĀRA LĪDZ ČANO NĀVEI 1943. G. 23. DECEMBRĪ.

(13. turpinājums)

1941. g. 21. jūnijā — Daudzas zīmes rāda, ka akcija pret Krieviju sāksies. Doma par karu pret Krieviju pati par sevi ir populāra, it sevišķi tāpēc, ka boļševisma satriekšanas dienu varētu svinēt kā vienu no svarīgākajām civilizācijas vēsturē.

1941. g. 22. jūnijā — Šorīt pulksten trijos Bismarks (no vācu vēstniecības — Red.) man atnesa Hitlera vēstījumu ducem, kurā tas lūko izskaidrot iemeslus jaunajai akcijai (iebrukumam Krievijā), un, lai gan vēstule iesākās ar rituālo apgalvojumu, ka Anglija šo karu zaudējusi, tās tonis nebūt nav lielīgi uzpūtīgs.

Rīt Musolini sūtīs atbildi Hitleram. Ducem visvairāk pie sirds ietu iespēja tikt kādai mūsu vienībai piedalīties, bet no vēstules spriežams, ka Hitlers grib tikt galā viens pats.

1941. g. 29. jūnijā — Vācu biļeteni apraksta uzvaras Krievijā vienkāršos, bet gaviļu pilnos vārdos. Arī Ribentrops telefonējis Alfjeri, ka operāciju attīstība pārspējusi visoptimistiskākos pareģojumus. Neraugoties uz to, šķiet, ka Ribentrops ļoti sliktā omā; Alfjeri izskaidro to ar iekšējo konfliktu Vācijā.

1941. g. 1. jūlijā — Liekas, ka pie Minskas vācieši sastapušies ar stingrāku krievu pretestību. Tas ducem ļoti patīk. Viņš saka: „Es ceru uz vienu lietu — ka vācieši šai austrumu karā pazaudēs labi daudz spalvu. Ir aplami runāt par pretboļševistisku cīņu. Lai viņš labāk skaidri pasaka, ka grib satriekt lielu kontinentālu varu, kam ir 52 tonnu tanki un kas sagatavojusies noslēgt rēķinus..."

1941. g. 15. jūlijā — Saņēmām sīkākas ziņas par Debra Taporas padošanos (Abesīnijā — Red.). Astoņās nedēļās mūsu zaudējumi sasnieguši 2 nogalinātus un 4 ievainotus no ik 1000 vīrjem. Par spīti tam padošanās notikusi ar lielu troksni. Musolini saka, ka tas atkal ir gadījums, kur pierādās klasiskā itaļu „combinazione." Viņi atklājuši, ka šādi padodoties visdrošāk var paglābt savas ādas, un tiem viegli salīgt ar veikalnieciskajiem angļiem, kas tādējādi aiztaupa sev upurus un zaudējumus.

1941. g. 20. jūlijā — Musolini turpina pretvācīskos izlēcienus. Šodien viņš teica: „Sāku domāt par to, vai mēs jau nepiederam pie vasaļvalstīm. Un pat ja šodien vēl tā nebūtu, tad tā būs Vācijas uzvaras dienā. Viņi ir nodevīgi, un pat bez mazākām nožēlas pazīmēm. Patlaban nekā nevar darīt. Mēs esam iekāpuši viņu ratos un mums tur jāpaliek. Bet mums jācer divas lietas: ka karš būs ilgs un Vāciju nogurdinās, un ka tas beigsies ar kompromisu, kas saglābs mūsu neatkarību."

1941. g. 21. jūlijā — Hitlers atsūtījis ducem garu vēstuli. Tas ir pārskats par militārām operācijām Krievijā. Pēc viņa domām, tās veidojušās labvēlīgi. Īstais iemesls, kādēļ vēstule rakstīta, tomēr ir pieprasījums nodot mūsu gaisa spēkus un floti vācu virspavēlniecībai. Neticu, ka šis pieprasījums mūsu tautā stiprinās labvēlību pret vāciešiem.

1941. g. 22. septembrī — Atgriežos ministrijā pēc ilgas prombūtnes. Man operēja kaklu. 2 mēnešus neesmu saticies ar duci. Sastapu šefu labā noskaņojumā — fiziski un garīgi. Kā vienmēr, svarīgākā nots viņa runās ir militāro notikumu vērtēšana. Viņš saka, ka itaļu tautas negribēšana ir galvenais iemesls, kādēļ tā nepiedalās Krievijas karā plašākā apmērā. Es nevaru piekrist. Tauta nav ieinteresēta Krievijas karā, un īstais iemesls, kādēļ mūsu tauta negribēja, ir pārtikas trūkums.

1941. g. 11. oktobrī — Duce visvairāk norūpējies par to, ka nepiedalāmies vai gandrīz nemaz nepiedalāmies austrumu kaujās. Viņš grib oktobrī sūtīt turp 20 divīziju, un Kavalero mudina viņu to darīt. Bet, nemaz nerunājot par faktu, ka pat līdz pavasarim nevaram 20 divīzijas sagatavot, jājautā, vai būtu gudri sūtīt prom to nedaudzo materiālu, kas mums vēl ir un kas ir mūsu vienīgā aizsardzība? Karalis noteikti pretojas šiem priekšlikumiem.

1941. g. 20. oktobrī — Alfjeri ziņo par garu sarunu ar Ribentropu, kas dziedājis parasto dziesmu: uzvara drošā, krievu armija sakauta, Anglijai gals klāt. Un tomēr divīzijas pie Maskavas apstājušās. Pa to starpu ziema jau tuvu un militārās operācijas drīz būs ļoti ierobežotas.

1941. g. 22. oktobrī — Duce arvien vairāk un vairāk pastāv uz to, ka jāsūta spēki uz Krieviju. Viņš domā par 15 divīzijām un uzdevis man vienoties ar Hitleru nākamā sanāksmē Vācijā, lai mūsu strādniekus Vācijā atvieto ar karaviriem.

1941. g. 25. oktobrī — Ierodos galvenā mītnē. Robentrops sagaida mani stacijā, bet Hitlers pie savas nocietinātās mājas ieejas. Sastapu viņu ļoti labā noskaņojumā. Viņš ļoti laipns, vai, varbūt būtu jāsaka, draudzīgs. Ribentrops runā divaini konfidencionālā tonī. Parasti viņš ļoti rezervēts un atturīgs, tā ka viss tas mani pārsteidz. Viņš iet tik tālu, ka personīgi rūpējas par manām ērtībām. Toskaņā saka, ka, ja par jums rūpējas vairāk nekā parasti, tad jūs vai nu gatavojas apcirpt, vai arī jūs jau esat apcirpta.

1941. g. 1. novembrī — Pienākusi Hitlera vēstule. Visvairāk Musolini aizkar tas, ka Hitlers visā garajā tekstā tikpat kā nemaz nepiemin mūsu armijas divīzijas. Maz politikas un daudz pārdomu par militāro stāvokli. Viņš baidās no angļu desanta Korsikā, Sicīlijā un Sardīnijā un piesola visu iespējamo palīdzību. Pēc manām domām šī vēstule pierāda vāciešu neuzticēšanos mums. Bet tā ir arī dokumenta, kas rāda, ka Hitlers zina, kas varētu notikt, un ka viņš tāpēc rūpējas.

(Turpinājums seko)

Kā fotografs „izglābis Angliju"

Hitlera personīgais fotografs Heinrichs Hofmans, ko pagājušā nedēļā notiesāja uz 10 gadiem spaidu darbos, atņemot viņam arī visu mantu 9 milj. marku kopvērtībā, pēc „Daily Mail" ziņām, stāstījis denacifikācijas kamerā, ka „izglābis" Angliju. 1944. g. sākumā viņš ieradies Hitlera galvenā mītnē un sastapis tur visus ģenerāļus galīgi izmisušus, jo Hitlers bijis nolēmis ar vēl atlikušajiem spēkiem iebrukt Anglijā. Ģenerāļi esot lūguši Hofmani, lai tas parunā ar Hitleru. Viņš tad arī apsēdies blakus Hitleram un sācis stāstīt par bērnību. „Kad es ap pusnakti beidzu stāstīt," teicis Hofmans, „Hitlers bija atmetis visus plānus par iebrukumu Anglijā. Kad iznācu no istabas, ģenerāļi un štāba virsnieki apsveica mani, teikdami: „Hofman, jūs esat izglābis simtiem tūkstošu karavīru, lielāko daļu no vācu flotes un neskaitāmas vācu lidmašīnas."

Denacifikācijas kamera, kā zināms, tomēr „labo" fotografu notiesājusi. Laikam tā nebūs ticējusi Hofmaņa pasacinai par Anglijas „glābšanu." Tomēr jāatzīst, ka politisku pasaciņu ticētāju pasaulē vēl daudz: stāstus par tautu brīvību, vienlīdzību, demokratiju, tiesībām vēl kāri uzklausa malu malās.

Lp.

SOMIJA NODOS KRIEVIJAI NELIELU APGABALU

UP ziņo, ka Somija nolēmusi atdot Padomju Savienībai nelielu robežapgabalu valsts ziemeļos kā samaksu par vācu īpašumiem Somijā. Pusi īpašumu vērtības, kas sasniedz 6 miljardu somu marku, nodos precēs, otru pusi segs ar apgabalu ap Päätsjoki pie Petsamo, ar vienīgo somu kara kuģi, kā arī ar Somijas sūtniecību namiem Ļeņingradā un Tallinā. 1948. g. Krievija saņems 460 milj. somu marku ārzemju valūtā un bez tam Somija segs daļu no izdevumiem krievu atbalsta punkta uzturēšanai Porkalā.

AUGSTĀKO PADOMJU VĒLEŠANAS PADOMJU SAVIENĪBĀ

9. februārī notika Augstāko padomju vēlēšanas 16 padomju republikās. Atlikušās republikās vēlēšanas notiks 14. un 15. februārī. Visās republikās pirmais kandidāts ir Staļins un visur tikai viens kandidātu saraksts. — „Neue Zeitung" ziņo, ka „Krasnaja Zvezdā" pirmo reizi pēc astoņiem mēnešiem atkal minējusi maršala Žukova vārdu. Viņš minēts kopā ar vairākiem citiem virsniekiem, kam Staļins gribuzticēt jaunus pienākumus.

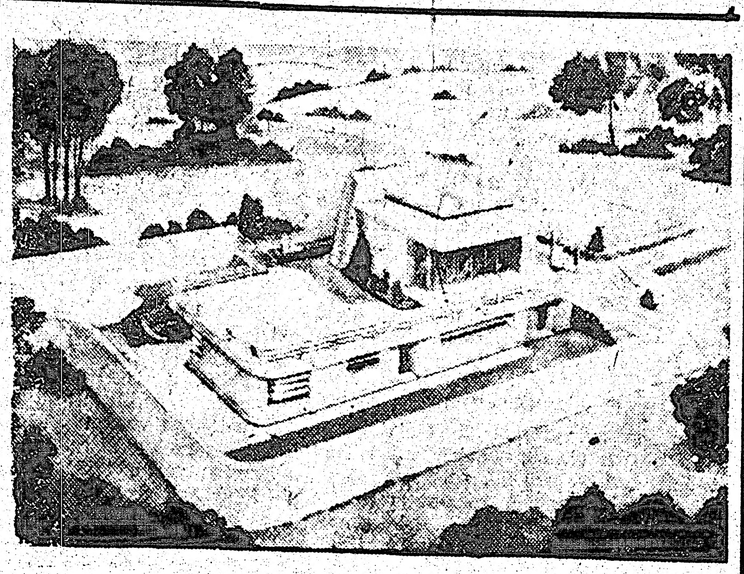

Atombumbu laikmeta mājai, ko izprojektējuši amerikāņu konstruktori Mertiels un Skalls, sienas ir no masīva materiāla, kas iztur lielu karstumu; bez tam ēka veidota plūdlīniju formās un apjozta ar aizsargsienu, lai samazinātu gaisa spiediena iedarbību, bet garāža iegremdēta zemē.

„Newsweek"

Sludinājumi

11. februārī uz mūžu no mums šķīrusies mīļotā

ASTRIDA VERA KURICO

dzim. 1946. g. 23. oktobrī.
Apbedīta 1947. g. 13. februārī
Ginsburgas kapos.
Pēc viņas sēro
vecāki, māsiņa un piederīgie.

Kā ziedi, kuri vīta,
Pirms bija plaukuši,
Tā bērniņ, dzīves rītā
Tu no mums aizgāji.

Radus un draugus meklē **V. Bilzonis,** (13a) Amberg, DP Camp, Aufbauschule. 57

Par **Laimoni Rozenholcu,** dz. 1919. g., no Rīgas ziņas lūdz brālis **A. Rozenholcs,** (24) Itzehohe, Kaiser Str. Nr. 18. 58

Radus, draugus un paziņas meklē **Herberts** un **Helēne Staltmaņi,** (20) Wolterdingen / Soltau, Baltic DP Camp, B. 16—1. 59

Par **Raimondu Jansonu,** dz. 19. g. 31. dec. Vidzemē, pēc pēd. ziņ. aizv. no Liepājas ciet. 44. g. 23. okt. uz Stuthofas apciet. nometni, ziņot **J. Pīķelim,** (24) Geestacht, DP Camp „Spakenberg III." 60

Radus, draugus un paziņas meklē **Zinaida Antmane** dz. Skarnelis: (17a) Mannheim, Nebenius Str. 9—6, Latvian DP Camp. 50

Rasmu Zembergi no Mēmeles meklē **Otīlija Šteinberga** no Aiviekstes pag.: (17a) Mannheim, Nebenius Str. 3—3, Latvian DP Camp. 51

Virskonduktors **Jāzeps Mikulāns** no Zemgales st. meklē radus un paziņas: Diepholz, Bahnhof-str. 36, Prow. Hannover, (23). 28

Teodoru Gagaini no Jaungulbenes, kas 1945. g. pavasarī bija Tiringā, Smolnas lazaretē, vēlāk Gērā, meklē **Anna Pelsis:** (13a) Ansbach, Hindenburg Post. 49

„LATVIJAS" ABONEMENTS,

pasūtinot laikrakstu pa atsevišķiem eksemplāriem (līdz 3 eks.), maksā RM 5.— mēnesī; pasūtinot kollektīvi vairāk par 3 eksemplāriem — RM 4.— mēnesī par eksemplāru. Sludinājumu maksa: MR 2.— par vienslejīgu iespiedrindu vai tai atbilstošu telpu; piederīgo meklēšanas sludinājumi līdz 4 rindām — RM 4.—, garāki par 4 rindām pēc parastā tarifa.

Abonementu pieteikumi, sludinājumi, naudas pārvedumi un korespondence adresējama „Latvijai", (13b), Günzburg/D., Bürgermeister - Landmann - Platz 7.